

HELSINGIN KÄRÄJÄOIKEUS**2. osasto**

Porkkalankatu 13

00180 Helsinki

LUKUKAPPALE

PÄÄTÖS**Turvaamistoimi**

Annettu kansliassa

3.4.2009

Kello 13.00

09/10929

T 09/6026

Käräjätuomari Sinikka Kurkinen

Hakija

asiamies

prosessiosoite

Directa Oy (*jäljempänä hakija tai Directa*)

AA Kai Kotiranta

Asianajotoimisto Borenius & Kempainen Oy

Yrjönkatu 13 A

00120 Helsinki

puh. 09 615 333

fax 09 615 33 499

e-mail: kai.kotiranta@borenius.com

Vastaaja

asiamies

prosessiosoite

Suomen Yrittäjät r.y. (*jäljempänä vastaaja tai Suomen Yrittäjät*)

AA Ulla Vuokila

Asianajotoimisto Hannes Snellman Oy

PL 333

00130 Helsinki

puh. 09 2288 4435

fax 09 2288 4266

e-mail: ulla.vuokila@hannessnellman.com

Asia

Turvaamistoimi

Vireille

23.2.2009

Asian taustaa

Tiedot hakijasta ja hakijan tarjoamasta palvelusta

Hakija tarjoaa internetissä muun muassa hakemisto- ja yhteistietopalveluita (jäljempänä Palvelu). Hakija ilmoittaa, että sillä on asiakkaita Suomessa yhteensä noin 50.000 kappaletta ja näistä suurin osa on pieniä ja keskisuuria yrityksiä. Yksi osa palvelua on yrityshakemisto. Hakijan ilmoittaa yrityshakemistolla olevan kuukausittain noin 900 000 käyttäjää.

Hakija ilmoittaa hakupalvelun olevan loppukäyttäjälle eli tiedon hakijalle maksuton. Hakijan sopimusasiakkaita eli niitä yrityksiä, jotka ovat sopineet hakijan kanssa siitä, että heidän yrityksensä tiedot on sisällytetty hakupalveluun, laskutetaan ns. hakuosumista. Maksullinen hakuosuma syntyy yritykselle silloin, kun hakijan numeropalvelusta luovutetaan yrityksen yhteystiedot soittajalle sekä silloin, kun hakupalveluun kirjoitetaan hakusana tai -sanoja. Hakupalvelu näyttää tämän jälkeen hakutuloslistan, ja niille sopimusasiakkaille, jota sisältyvät listaan, muodostuu laskutuksen perusteena oleva maksullinen hakuosuma.

Hakijan mukaan se markkinoi Palvelua asiakkailleen pääasiassa puhe-
linmyyntinä.

Tiedot vastaajasta ja vastaajan tarjoamasta palvelusta

Vastaaja on elinkeinoelämän suurin keskusjärjestö. Mukana on yrityk-
siä kaupan, liikenteen, palvelujen, teollisuuden ja urakoinnin toimialoilta.
Jäsenyrityksistä (106 000) puolet on yksinyrittäjiä ja puolet työnantaja-
yrityksiä. Suomen 86 000 työnantajayrityksestä vastaajaan kuuluu
50 000 yritystä. Vastaajan toiminta rakentuu paikallisyhdistyksistä
(412), aluejärjestöistä (21) ja toimialajärjestöistä (51).

Vastaaja on yrittäjien edunvalvontajärjestö, jonka keskeisiä toiminta-
alueita ovat lisäksi yritystoimintaan liittyvät neuvontapalvelut, koulutus-
palvelut, tiedotustoiminta ja tutkimustoiminta.

Asiassa annettu väliaikainen turvaamistoimipäätös

Directan hakemuksesta käräjäoikeus on 24.2.2009 antamallaan väliai-
kaisella turvaamistoimipäätöksellä EUR 500 000 sakon uhalla kieltänyt
toistaiseksi Suomen Yrittäjät r.y:tä :

1) antamasta ja levittämästä Directa Oy:n sopimuskumppaneille tai
muille tahoille totuudenvastaista ja väärää tietoa Directa Oy:n toimin-
nasta, sen tuottamista palveluista ja palvelusopimuksen ehdoista sekä
palvelusopimuksen sisältämistä velvoitteista.

2) antamasta ja levittämästä omille aluejärjestöilleen, paikallisyhdistyk-
silleen sekä toimialajärjestöilleen totuudenvastaista ja väärää tietoa Di-
recta Oy:n tuottamista palveluista ja palvelusopimuksen ehdoista sekä
palvelusopimuksen sisältämistä velvoitteista

Suomen Yrittäjät r.y ei saa antaa ja levittää tietoja, joiden mukaan
a) Directa Oy:n toiminnassa olisi jotain lainvastaista tai epärehellistä,
b) Directa Oy olisi markkinoinut tai markkinoisi edelleen harhaanjohta-
vasti tai lain vastaisesti palveluitaan,
c) Directa Oy:n asiakkaan tulee toimia Directa Oy:n palvelusopimuksen
ehtojen vastaisesti tai
d) palvelusopimusten mukaiset laskut tulee ja saa jättää maksamatta
Directa Oy:lle.

Hakijan toimenpiteet Hakija on määrääjassa toimittanut käräjäoikeudelle selvityksen turvaa-
mistoimihakemuksen tiedoksiannosta ja väliaikaisen turvaamistoimen
täytäntöönpanosta.

Hakemus ja hakijan lausuma

Vaatimukset Hakija on vaatinut, että turvaamistoimi tulee myöntää hakemuksessa ja
väliaikaisessa turvaamistoimipäätöksessä todetussa muodossa.

Perustelut *Hakijan liiketoiminnasta*

Hakijan käsityksen mukaan Palvelun sisältö, sen tuottamiseen liittyvät
sopimusehdot sekä laskutusperusteet ovat selvät ja yksiselitteiset.

Hakija on todennut, että kesällä 2008 muutamat hakijan asiakkaista kohdistivat julkisuudessa virheellisesti ja virheellistä kritiikkiä hakijan liiketoimintaan ja eräät näistä asiakkaista tekivät esitutkintapyyntöjä, joiden käsittely esitutkintaviranomaisessa on edelleen kesken. Hakijan käsityksen mukaan esitutkintapyynnot ovat täysin aiheettomia. Missään esitutkinnassa, syyteharkinnassa saati tuomioistuinkäsittelyssä ei ole mitään osin todettu, että hakijan liiketoiminnassa olisi jotain moitittavaa tai että se olisi muutoinkaan kyseenalaista. Tällöin hakijan liiketoiminnassa ei ole mitään lainvastaista tai väärää. Ratkaisun tai arvioinnin tekeminen hakijan liiketoiminnan sisällöstä tai sen laillisuudesta ei mitään osin kuulu vastaajalle.

Vastaajan toiminnasta

Hakija on väittänyt seuraavaa:

- Vastaaja on suhtautunut hakijaan ja sen liiketoimintaa edellä mainitun ajankohdan jälkeen erittäin kriittisesti, epäasiallisesti ja perusteettomasti. Vastaaja on suhtautunut hakijaan ja hakijan liiketoimintaa erityisesti julkisissa lausunnoissaan ja kannanotoissaan vihamielisesti. Vastaaja on lisäksi aloittanut yhteistyön hakijan merkittävän kilpailijan Fonecta Oy:n kanssa. Vastaaja on pyrkimällä tukemaan tätä yhteistyötä halunnut saattaa hakijan toiminnan epäedulliseen valoon. Hakija on joutunut vastaajan ajojahdin kohteeksi ilman mitään objektiivisesti perusteltavissa olevaa syytä.

- Vastaaja on antanut ja levittänyt omille jäsenilleen, sadoille hakijan asiakkaille sekä muille totuudenvastaista ja väärää tietoa hakijasta, palvelusta ja palvelusopimuksen sisällöstä.

- Vastaaja on kehottanut hakijan asiakkaita rikkomaan palvelusopimuksen ehtoja ja olemaan maksamatta palvelusta lähetettyjä, tai myöhemmin lähetettäviä, palvelusopimuksen mukaisia laskuja hakijalle.

- Vastaaja on antanut hakijan asiakkaiden ymmärtää, että hakijan toiminta olisi lainvastaista ja rikollista.

Vastaaja jatkaa edellä kuvattua oikeudetonta toimintaansa edelleen.

Hakija on todennut, että vastaajalla ei ole ollut mitään syytä, perustetta tai oikeutta toimia edellä kuvatulla tavalla eikä puuttua oikeudettomin keinoin hakijan ja tämän asiakkaiden välisiin sopimussuhteisiin.

Vastaajan toiminnan välittömänä - nimenomaisesti vastaajalta saamaansa tietoon ja kehotuksiin viitaten - seurauksena hakijan asiakkaat ovat jättäneet perusteetta eräänntyneet palvelusopimusten mukaiset laskunsa maksamatta hakijalle. Nämä asiakkaat ovat myös ilmoittaneet, etteivät ne tule maksamaan muitakaan palvelusta myöhemmin lähetettäviä laskuja ja perustelleet sopimuksen vastaista kantaansa vastaajalta saamallaan ohjeilla.

Vastaajan toiminnasta on aiheutunut ja aiheutuu edelleen hakijalle merkittävää taloudellista vahinkoa. Kysymys on hakijan liiketoiminnan tahallista vahingoittamisesta.

Lisäksi hakija joutuu vastaajalta totuudenvastaista ja virheellistä tietoa saaneiden asiakkaiden osalta käynnistämään (turhia) oikeudenkäyntejä riidattomien saataviensa perimiseksi, mistä aiheutuu ylimääräisiä ja turhia kuluja sekä hakijalle että hakijan asiakkaille.

Turvaamistoimen myöntämisen edellytykset (OK 7:3 §)

Hakija on katsonut, että sanotun lainkohdan edellytykset täyttyvät.

- vaade-edellytys

Hakijalla on oikeus kieltotuomioon ja tämä oikeus on vahvistettavissa ulosottolain 2 luvun 2 §:n tarkoittamalla ratkaisulla. Lisäksi vastaajan harjoittamaan toimintaan tulee sovellettavaksi SopMenL:n säännökset.

Vaade-edellytystä koskeva näyttökynnys täyttyy. Näyttökynnys ei voi olla kovin korkea, koska kysymys on hakijan kannalta elintärkeästä toiminnasta. Hakijan vaatimus ei ole miltään osin perusteeton vaan ilmeisen oikeutettu. Epätietoisissa tapauksissa tuomioistuimen tulee päätyä hakijalle edulliseen ratkaisuun.

- vaara-edellytys

Vastaajan oikeudettoman toiminnan seurauksena oleva haitanvaara on jo alkanut, se on toteutunut ja se edelleen uhkaa hakijaa.

Vastaajan menettelystä sille väistämättä odotettavissa oleva kielto määräys eivät turvaa riittävästi hakijan oikeuksia, koska vastaajan oikeuden vastainen toiminta on jatkuessaan konkreettinen uhka hakijan koko liiketoiminnan jatkamiselle.

- intressipunninta

Turvaamistoimen myöntämättä jättämisestä hakijalle aiheutuvat vahingot ovat mittavat, huomattavat ja lopulliset. Turvaamistoimen myöntämisestä hakijalle aiheutuva hyöty on puolestaan ilmeinen ja oikeutettu. Turvaamistoimella vain varmistetaan, että vastaaja toimii asianmukaisesti ja liike-elämän tavanomaisten sääntöjen mukaisesti. Tämän turvaaminen ja varmistaminen ei voi missään tapauksessa aiheuttaa vastaajalle tai sen jäsenille mitään vahinkoa tai haittaa.

Vastaus
Vaatimukset

Vastaaja on vaatinut, että käräjäoikeus hylkää Directan turvaamistoimihakemuksen perusteettomana.

Perustelut

Vastaaja on katsonut, että edellytyksiä turvaamistoimen myöntämiselle ei ole.

Vastaaja on antanut jäsenyryyksilleen näiden pyytämää informaatiota ja neuvontaa jäsenyryysten otettu yhteyttä ja pyydettyä sellaista. Neuvon-

tapalvelu on vastaajan keskeisimpiä ja halutuimpia jäsenetuja.

Neuvoja ja ohjeita on annettu jäsenyritysten antamien tietojen perusteella. Vastaajalla ei ole missään vaiheessa ollut syytä epäillä niitä tietoja, joita sen jäsenyritykset ovat antaneet kysyessään neuvoja. Myös poliisiviranomaiset, kunnallista neuvontapalvelua antavat tahot ja Keskuskauppakamari ovat saaneet hakijaan liittyen mittavan määrän yhteydenottoja, jotka ovat olleet julkisuudessa olleiden tietojen perusteella samansuuntaisia kuin vastaajan saamat yhteydenotot.

Suomen Yrittäjien jäsenten yhteydenotot Directaan liittyen

Hakijan asiakkaina olevat vastaajan jäsenyritykset ovat olleet yhteydessä vastaajaan saadakseen juridisen arvion asemastaan ja neuvoja oikeuksiinsa pääsemiseksi. On täysin selvää, että vastaajan velvollisuus yrittäjien keskusjärjestönä on vastata jäsenyritystensä tiedusteluihin ja auttaa näitä oikeuksiinsa pääsemisessä, vaikka hakija toisin toivoisikin. Vastaaja on vuoden 2008 alusta lähtien saanut yli 4 000 yhteydenottoa yrittäjiltä. Yhteistä jäsenyritysten yhteydenotoille on ollut, että yritykset ovat kokeneet tullessa hakijan harhaan johtamiksi tämän markkinoidessa yrittäjille palvelujaan puhelimitse. Yhteydenottoja tulee edelleen.

Samalla tavalla hakijan asiakkaat ovat olleet yhteydessä edellä mainittuihin muihin tahoihin toimintaohjeiden saamiseksi ja oikeuksiensa turvaamiseksi.

Suomen Yrittäjien antama informaatio Directaa koskien

- Directa-nettisivusto

Jo varsin pian keväällä 2008 hakijaa koskevien yhteydenottojen tulva ruuhkautti vastaajan puhelinneuvontapalvelun. Samalla koko vastaajan puhelinvaihte oli uhassa ruuhkautua. Vastaaja joutui avaamaan kotisivuilleen Directa-sivuoston, jolle se keräsi useimmin sille esitettyjä Directa -aiheisia kysymyksiä ja jolla se antoi näihin vastauksia. Vastaajan kotisivuillaan antamat tiedot ovat perustuneet vastaajalle annettuun informaatioon, joita sillä ei ole ollut - eikä edelleenkaan ole - syytä epäillä. Hakijaa koskevalla sivustolla erityisesti korostettiin, että annettuja ohjeita saattoi käyttää vain, mikäli ne soveltuivat kyseiseen yksittäistapaukseen. Kaikki vastaajan antama informaatio hakijaan liittyen on ollut asianmukaista.

Sivustolla on viittaus Keskuskauppakamarin liiketapalautakunnan 10.11.2008 antamaan lausuntoon Directan yrityshakemistopalvelun markkinoinnista. Liiketapalautakunta on todennut Directan markkinoinnin olleen harhaanjohtavaa ja siten hyvän liiketavan vastaista.

- Puhelinneuvonta jäsenille

Puhelin neuvonnassa annetut ohjeet perustuivat yhteyttä ottaneen yrittäjän antamiin tietoihin. Juridinen ohjeistus annettiin vastaavana kuin Directa-sivuilla.

Vastaajaan yhteyttä ottaneet hakijan asiakkaat ovat useimmiten kertoneet puhelimesta tehneensä hakijan kanssa sopimuksen toisenlaisin hinta- tai muin ehdoin kuin hakijan asiakkaille jälkikäteen lähettämä sopimusvahvistus on osoittanut. Jäsensyrietykset ovat usein havainneet asian siinä vaiheessa, kun kyseinen yritys on saanut hakijalta laskun. Jäsensyrietysten tekemien sopimusten tosiasialliset ehdot ovat tällöin olleet riidanalaiset. On selvää, että tällaisessa tilanteessa oleville jäsensyrietyksille on annettu vastaajan toimesta asianmukaiset ohjeet siitä, miten heidän tulee menetellä. Lähtökohtaisena oletuksena kussakin tilanteessa annettavalle ohjeelle on ollut jäsensyrietyksen kertoma ongelma. Ratkaisu toimintatavasta on jätetty yrittäjän itsensä tehtäväksi. Tiedottaminen ja neuvonta on ollut asiallista ja objektiivista.

Vastaaja on pyrkinyt käymään hakijan kanssa keskusteluja yrittäjien kokemien ongelmien ratkaisemiseksi. Myös hakija on havainnut toiminnassaan ongelmia. Vuoden 2008 aikana hakija on antanut vastaajalle palautetta tämän asiallisesta ja hyvästä tiedottamisesta hakijaa koskien.

Aluejärjestöille, paikallisyhdistyksille ja toimialajärjestöille annettu informaatio

Vastaajan aluejärjestöilleen välittämä tieto on ollut yleisluonteista ja informoivaa, ja se on usein perustunut julkisuudesta saatuihin ja jäsenten vastaajalle antamiin tietoihin. Varsinaista ohjeistusta siitä, miten aluejärjestöjen tulisi toimia tai mitä tietoja niiden tulisi omille jäsenilleen antaa, ei ole edes annettu. Directa-sivustojen avaamisesta otsikossa mainituille tahoille on informoitu. Aluejärjestöjen tiedot hakijaan liittyen ovatkin suurelta osin perustuneet siihen, että heidän omat jäsenensä ovat olleet yhteydessä suoraan aluejärjestöön asiasta.

Yhteistyö Fonecta Oy:n kanssa, rikosilmoituksista, väitetystä ohjeistuksesta laskujen osalta, väitetystä ajojahdistasta.

Vastaajalla on runsaasti yhteistyökumppaneita, joiden kanssa on sovitettu erilaisista jäseneduista. Tällainen jäsenetuyritys on Fonecta Oy.

Vastaaja ei ole tehnyt hakijan toiminnasta rikosilmoituksia.

Hakijan esiin tuoma asiakasyritys ei ole saanut ohjetta laskun maksamatta jättämiseen vastaajalta, vaan muualta.

Edellä mainitut tahot ovat joutuneet vastaajan tavoin kukin toimenkuvansa mukaisesti ryhtymään toimenpiteisiin vastaajan toimintaa koskevien lukuisien yhteydenottojen johdosta. Tämänkin osoittaa kestäättömäksi hakijan väitteen siitä, että asiassa olisi kyse siitä, että vastaaja olisi järjestänyt jonkinlaisen "ajojahdin" hakijaa vastaan.

Turvaamistoimen myöntämisen edellytyksistä OK 7 luku 3 §

Turvaamistoimen myöntämisen edellytykset eivät täyty.

- vaade-edellytys

Turvaamistoimen vaade-edellytys ei täyty. Hakijalla ei ole vastaajaa kohtaan minkäänlaista sellaista oikeutta, joka olisi vahvistettavissa ulosottokaaren 2 luvun 2 §:ssä tarkoitetulla ratkaisulla.

Väitetty oikeus kieltotuomioon.

Vaikka oikeus kieltotuomioon olisi teoriassa olemassa, tietojen antamista koskevan kiellon turvin hakija saisi turvaamistoimen kautta jo oikeudenkäynnin ajan nauttia täysimääräisesti sitä väittämänsä oikeutta, jota se on ilmoittanut tulevassa pääasiakanteessa vaativansa. Vaade-edellytystä koskeva näyttökynnys on tällöin asetettava erittäin korkealle. Myöskään hakija ei ole esittänyt väittämästään oikeudesta kieltotuomioon riittävä todennäköisyysnäyttöä.

Väitetty oikeus SopMenL:ssa tarkoitettuun kieltihakemukseen

SopMenL:ssa tarkoitettun kieltihakemuksen jättäminen markkinaoikeuteen vastaajaa vastaan ei ole mahdollista tässä asiassa.

- vaara-edellytys

Lopullinen turvaamistoimihakemus tulee vaaraedellytyksen puuttumisen vuoksi hylätä. Vaaraa hakijaa koskevien "totuudenvastaisten ja väärin tietojen antamisesta" vastaajan taholta ei ole. Vastaaja ei tähänkään asti ole toiminut tavalla, jonka väliaikainen turvaamistoimi tällä hetkellä kieltää.

- intressipunninta

Mikäli hakijan turvaamistoimihakemus hyväksyttäisiin, aiheuttaisi se vastaajalle suhteetonta haittaa. Koko neuvontapalvelu on tällä hetkellä ajettu alas varovaisuussyistä. Haitta olisi kohtuuton turvattavaksi vaa-dittuun etuuteen nähden OK 7: 3,2 §:n tarkoittamassa merkityksessä, minkä vuoksi hakemusta ei myöskään tule hyväksyä.

Lisäksi vastaajan vahinko kertautuu jäsenyrityksille aiheutuvien vahinkojen kautta. Hakija hyötyy siitä, ettei vastaaja pysty antamaan asianmukaista neuvontaa jäsenilleen.

TODISTELU

Hakijan kirjalliset todisteet

1. Sähköpostivahvistus, asiakkaan tilausvahvistus, perustamiskululasku ja palvelusopimus; 2. Helsingin käräjäoikeuden tuomiot per 17.2.2009 ja 13.2.2009; 3. Directan toimitusjohtaja Ville Kompan ja SYR:n välinen sähköpostinvaihto ajalla 25.6.2008-10.12.2008; 4. Sähköposti 11.7.2008 Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien Anne Katajamäeltä jäsenyrityksille; 5. Tuloste SYR:n verkkosivuilta 4.1.2009; 6. Esimerkkinä 10 noin 700:stä Directan asiakaspalveluun tulleesta sähköpostista, joissa reklamoidaan laskusta SYR:n reklamaatiopohjalla; 7. Esimerkkeinä 10 Di-

rectan asiakaspalveluun tullutta sähköpostia, joissa reklamoidaan laskusta tai irtisanotaan palvelu; 8. Jäsenyrityksen laskua koskeva reklamaatio sähköposti Rannikko-Pohjanmaan Yrittäjiltä Directan asiakaspalveluun; 9. Todistaja Anne Hoffrenin lausunto; 10. Todistaja Santeri Valveen lausunto; 11. Todistaja Kimmo Mannisen lausunto; 12. Directa Oy:n toimitusjohtaja Ville Kompan kirjallinen lausunto; 13. Todistaja Patrik Sarajuuren kirjallinen lausunto; 14. Juha Kivimäen reklamaatio, vastine ja ote Directan asiakaslokista; 15. Konttorikone- ja ATK-huolto Liskocom Oy:n reklamaatio ja ote Directan asiakaslokista; 16. Tmi Jesse Kurosen reklamaatiot ja ote Directan asiakaslokista; 17. Erkkeri Oy LKV:n reklamaatio ja ote Directan asiakaslokista; 18. Tmi Beautyfeverin reklamaatio ja ote Directan asiakaslokista; 19. Revicap Oy:n reklamaatio ja ote Directan asiakaslokista; 20. Esimerkkinä aineisto, joka on lähetetty todisteiden 12-17 tapauksissa asiakkaalle tilausvahvistuksen yhteydessä; 21. Tuloste SYR:n verkkosivuilta 23.3.2009; 22. Puhelu Directan asiakaspalvelusta Jouko Kaukarille; 23. Directan asiakaspalveluun tullut puhelu 10.12.2008 (Mikkelin Poraus ja Panostus).; 24. Directan asiakaspalveluun tullut puhelu; 25. Puhelu Directan asiakaspalvelusta Matti Pajulalle; 26. Puhelu Directan asiakaspalvelusta asiakkaalle; 27. Puhelu Directan asiakaspalvelusta asiakkaalle; 28. Directan asiakaspalveluun tullut puhelu; 29. Puhelu Directan asiakaspalvelusta asiakkaalle; 30-31) Puhelut SYR:n lakimiehelle Risto Tuomiselle 9.1.2009; 32) Puhelu Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien Tuula Mattalalle 6.3.2009; 33) Puhelu Directan asiakaspalvelu - Rakennuspalvelu Juha Kivimäki; 34) Puhelut 1 ja 2 Directan asiakaspalvelu - Konttorikone ja ATK-huolto Liskocom Oy; 35) Puhelu Directan asiakaspalvelu - Toimintami Jesse Kuronen; 36) Puhelu Directan asiakaspalvelu - Erkkeri Oy LKV; 37) Puhelu Directan asiakaspalvelu - Tmi Beautifever; 38) Puhelut 1 ja 2 Directan asiakaspalvelu - Revicap Oy

Vastaajan kirjalliset todisteet

1. Keskuskauppakamarin liiketapalautakunnan tiedote 2.12.2008;
2. Ote Suomen Yrittäjien toiminnan esittelypresentaatiosta, "Neuvontapalvelut"; 3 ja 4. Ote Suomen Yrittäjien järjestötutkimuksesta 2008, s.1-3 ja s.12; 5. Ote Suomen Yrittäjien esittelypresentaatiosta, "Jäsenten kokojakauma"; 6 ja 7 Esimerkkinä kaksi sähköpostiviestiä Suomen Yrittäjille 4.3.2009 ja 5.3.2009; 8. Todistaja Paula Palorannan lausunto; 9. Kuluttajaoikeusneuvoja Saija Kivimäen sähköpostiviesti Suomen Yrittäjiin 16.2.2009; 10. Todistaja Outi Tähtisen lausunto; 11. Ote Suomen Yrittäjien ylläpitämältä Directa-sivustolta; 12. Suomen Yrittäjien kotisivuilla www.yrittajat.fi ollut Directa-sivusto; 13. Todistaja Marjut Jäderholmin lausunto; 14.-16. Directan toimitusjohtajan Kompan sähköpostiviestit Suomen Yrittäjiin 14.11.2008, 20.11.2008 ja 1.7.2008; 17. Todistaja Henri Wibomin lausunto; 18. Sähköpostiviesti 2.9.2008 Suomen Yrittäjiltä aluejärjestöille, paikallisyhdistyksille ja toimialajärjestöille; 19. Kai Niemisen sähköpostiviesti asianajaja Jani Syrjäselle 5.2.2009; 20. Haaste 14.11.2009 riita-asiaan DNro L09/537, etusivulla Suomen Yrittäjien lakimiehen Janne Makkulan muistiinpanot; 21. Kai Niemisen sähköposti Helsingin rikospoliisille 4.3.2009; 22. Keskuskauppakamarin liiketapalautakunnan 17.3.2009 antama ja 23.3.2009 julkaistu lausunto julkisine liitteineen Directaa koskevassa asiassa.

KÄRÄJÄOIKEUDEN RATKAISU

Turvaamistoimen myöntämisen edellytyksistä

Oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 3 §:n soveltaminen edellyttää säännöksessä mainittujen vaade- ja vaaraedellytysten täyttymistä. Lisäksi on suoritettava intressiharkinta hakijan turvattavaksi vaatiman etuuden ja vastapuolelle aiheutuvan haitan välillä (OK 7:3,2). Tässä turvaamistomiasiassa on riitaa näiden edellytysten täyttymisestä.

Vaade-edellytys

Vaade-edellytyksellä tarkoitetaan, että hakijalla on vastapuolta vastaan "jokin muu kuin 1 tai 2 §:ssä tarkoitettu oikeus, joka voidaan ratkaista ulosottokaaren 2 luvun 2 §:ssä tarkoitetulla ratkaisulla."

Hakija on vedonnut sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain (SopMenL) säännöksiin. Käräjäoikeus katsoo, että vastaaja ei voida pitää elinkeinonharjoittajana eikä sen toimintaa elinkeinotoimintana. SopMenL:n säännökset eivät voi tulla sovellettaviksi. Näin ollen vastaaja ei voi perustaa oikeuttaan tietojen antamista koskevan kieltotuomion saamiseen SopMenL:iin.

Hakija on myös katsonut, että sillä on joka tapauksessa oikeus saada vastaajaa vastaan kieltotuomio, koska sillä täytyy olla oikeus harjoittaa häiriöttä liiketoimintaansa ilman, että vastaaja puuttuu hakijan ja tämän asiakkaiden väliseen suhteeseen edellä mainituilla oikeudettomilla toimilla. Käräjäoikeus katsoo, että hakijan oikeudenvastaiseksi väittämän vastapuolen menettelyn kieltäminen turvaamistoimenpiteenä on sinänsä OK 7:3:n nojalla mahdollista. Näin ollen kysymys on sellaisesta OK 7:3:ssä tarkoitetusta oikeudesta, jonka turvaamiseksi voidaan myöntää säännöksessä tarkoitettu turvaamistoimi.

OK 7:3 §:n 1 momentin mukaan hakijan tulee saattaa todennäköiseksi, että hänellä on vastapuoltaan kohtaan vaatimansa oikeus. Turvaamistoimen myöntäminen tässä tapauksessa merkitsisi sitä, että hakija saisi jo oikeudenkäynnin ajan nauttia täysimääräisesti sitä oikeutta, jota hän kanteellaan vaatii. Turvaamistoimen myöntämistä harkittaessa on hakijan oikeuden todennäköisyydelle OK 7:3 §:n soveltamistapauksissa (KKO 1998:143, 2000:94) asetettava huomattavasti suuremmat vaatimukset kuin saamisen todennäköisyydelle takavarikkoasiassa.

Suomen Yrittäjien antamasta informaatiosta Directaa koskien

- Directa-nettisivusto

Hakija on väittänyt, että vastaaja on julkaissut verkkosivuillaan harhaanjohtavia, totuudenvastaisia ja hakijaa vahingoittavia tietoja muun muassa kertomalla, että jokainen asiakkaan yhteydenotto yrittäjään maksaa yrittäjälle 0,29 euroa; maksullinen hakuosuma kertyy silloin, kun hakemiston käyttäjä hakee juuri nimenomaista yritystä tai klikkaa kyseisen yrityksen www-linkkiä ja päätyy ko. yrityksen verkkosivuille; hakija olisi myyntiyhteydenoton jälkeen lähettänyt asiakkaalle yritystietojen rekisteröintiä koskevan laskun, tilausvahvistuksen ja sopimuseh-

dot, joiden sisältämät tiedot ovat poikenneet hakijan puhelinmyyjien antamista tiedoista; hakija olisi lähettänyt tilausvahvistuksia yrityksille, joiden kanssa se ei ole tehnyt sopimusta; ettei laskua tarvitse maksaa ja tarjoamalla reklamaatiopohjan "tyypillisimpään tilanteeseen" sekä rohkaisemalla tekemään tutkintapyyntö poliisille.

Asiassa on sinänsä riidatonta, että vastaajan kotisivuillaan antamat tiedot / ohjeet ovat perustuneet vastaajalle annettuun informaatioon eli jäsenyritysten kertomaan ongelmaan. Vastaajan esittämän selvityksen mukaan nämä ongelmat ovat olleet tyypillisesti esimerkiksi seuraavanlaisia: sopimusta ei ole syntynyt, mutta hakija on silti lähettänyt tilausvahvistuksen sopimuksesta yrittäjälle; hakijan markkinointi on koettu harhaanjohtavaksi; yrittäjien hakijan tekemiä reklamointiyrityksiä ei ole huomioitu; sopimusten irtisanomisessa on ollut ongelmia; hakuosumien oikeellisuutta ei ole voitu tarkistaa. Hakijaa koskevalla sivustolla erityisesti korostetaan, että "toimintaohjeita ja reklamaatiomalleja voi käyttää ainoastaan, mikäli ne soveltuvat käsillä olevaan yksittäistapaukseen" ja että "mikäli yrittäjälle on palvelun myynnin yhteydessä annettu oikeat tiedot ja palvelu sekä laskutus on ollut annettujen tietojen mukaan, perusteita reklamaatiolle ei ole. Tällöin Directan lähettämä lasku tulee maksaa." Lisäksi sivustolla korostetaan, että "harkitse itsenäisesti, teetkö poliisille tutkintapyynnön."

Edelleen vastaaja on esittänyt selvitystä siitä, että sadat yritykset ovat tehneet hakijan menettelystä rikosilmoituksen poliisille; keskuskaupakamarin lisäksi myös paikallisiin kaupakamareihin on tullut yhteydenottoja yrityksistä, jotka ovat katsoneet hakijan menetelleen sopimattomalla tavalla ja ovat pyytäneet menettelyohjeita kaupakamareista; keskuskaupakamarin liiketapalautakunta on 10.11.2008 antamassaan lausunnossa todennut hakijan palvelujen markkinoinnin hyvän liiketavan vastaiseksi ja harhaanjohtavaksi. Valtakunnalliseen kuluttajaneuvonnan palvelunumeroon on tullut runsaasti yhteydenottoja hakijan toimintaan liittyen. Lisäksi hakija ja vastaaja ovat esittäneet selvitystä siitä, että hakija on itsekkin havainnut toiminnassaan ongelmia ja pyrkinyt kehittämään palveluaan yhteistyössä vastaajan kanssa.

Hakija on esittänyt selvitystä reklamaatioiden ja sopimusten irtisanomisen määrän huomattavasta lisääntymisestä; Directa-sivustolla olevien menettelytapaohjeiden yhteydestä hakijan asiakkaiden käyttäytymiseen; Directa-sivustolla olevan reklamaatiopohjan lisääntyneestä ja osin tarkoitukseen soveltumattomasta käytöstä. Lisäksi hakija on esittänyt nauhoitettuja puheluita. Käräjäoikeus toteaa, että näistä nauhoitteista käy ilmi muun ohella asiakkaiden tyytymättömyys liittyen; sopimuksen syntytapaan, sopimusehtoihin, laskun yllättävään suuruuteen, laskutusperusteisiin, hakuosuman määrittelyyn.

Käräjäoikeus toteaa, että vastaajan tehtävänä on ollut antaa jäsenyrityksilleen ohjeet siitä, miten heidän tulee menetellä heidän kertomissaan ongelmatilanteissa. Asiassa ei ole osoitettu, että vastaajan olisi ollut syytä epäillä niitä tietoja, joita sen jäsenyritykset ovat antaneet kysyessään neuvoja. Edellä esitetyillä perusteilla käräjäoikeus katsoo, että hakijan esittämä selvitys ei riittävällä todennäköisyydellä osoita, että vastaajan nettisivuillaan antamassa hakijaa koskevassa informaatioissa olisi totuudenvastaista tai epäasiallista tietoa.

- Puhelinneuvonta

Hakija on väittänyt, että vastaaja on antanut puhelinneuvonnassa hakijaa koskevia vääriä ja totuudenvastaisia tietoja. Neuvontapalveluun yhteydessä olleelle hakijan asiakkaalle on esitetty seuraavat väittämät; tyytymättömiä Directan laskunsaajia olisi kymmeniä tuhansia; laskusta kannattaa reklamoida sillä perusteella, että hakuosumalaskutus ei olisi kaan sellainen, mistä on sovittu; joidenkin asiakkaiden tapauksissa sopimus Directan kanssa olisi syntynyt pelkästään keskustelun perusteella ilman, että mitään todellista sopimusta on tehty; vastaajan ns. directa-sivustolla oleva reklamaatiopohja on ns. yleisreklamaatiopohja, joka kattaisi kaikki tilanteet. Lisäksi asiakkaalle kerrotaan muun muassa, että hän voi reklamoida laskuta sillä perusteella, ettei ole ikinä tällaista sopimusta tehnyt; Directan laskun yhteydessä tulevien hakuosumara-porttien olevan "ihan puppua".

Esitetyn selvityksen perusteella asiassa on sinänsä riidatonta, kuten Directa-sivuston osalta, että vastaajan jäsenilleen antama puhelinneuvonta on perustunut yrittäjän kertomaan tietoon. Nauhoitettujen puheluiden sisältö, joihin hakija vetoaa, ei ole käräjäoikeuden mielestä ristiriidassa vastaajan esittämän selvityksen kanssa. Niissä kaikissa kysymys on ollut edellä kohdassa "Directa -nettisivusto" mainituista asiakkaiden kokemista ja neuvontapalvelutilanteesta kertomista ongelmista.

Kaiken edellä esitetyn perusteella käräjäoikeus katsoo, että hakijan esittämä selvitys ei riittävällä todennäköisyydellä osoita, että vastaajan puhelinneuvonnassa annettu hakijaa koskeva informaatio olisi väärää, totuudenvastaista tai epäasiallista.

Aluejärjestöille, paikallisyhdistyksille ja toimialajärjestöille annettu informaatio

Hakija on väittänyt, että vastaaja on antanut ja levittänyt edellä mainituille tahoille totuudenvastaista ja väärää tietoa hakijan tuottamista palveluista ja palvelusopimuksen ehdoista sekä palvelusopimuksen sisältämistä velvoitteista.

Vaativuksensa tueksi hakija on vedonnut vastaajan itsensä antamaan informaatioon hakijaa koskien ja nauhoitettuihin puheluihin. Lisäksi hakija on vedonnut vastaajan erään aluejärjestön jäsenyrityksilleen lähettämään sähköpostiviestiin.

Asiassa on riidatonta, että Directa-nettisivusto on ollut mainittujen tahojen käytössä ja siitä niitä on informoitu. Asiassa on selvitetty, että aluejärjestöt, paikallisyhdistykset ja toimialajärjestöt ovat saaneet tietoja Directaan liittyen julkisuudesta ja suoraan omilta jäseniltään. Hakijan esittämistä puheluista ilmenee, että hakijan asiakkaaseen ollaan oltu yhteydessä vastaajan aluejärjestön taholta tai asiakas on ottanut itse yhteyttä vastaajan aluejärjestöön. Edelleen ainakin jostakin puhelusta ilmenee, että mainittujen yhteydenottojen jälkeen hakijan asiakasyritys ei ole enää luottanut hakijaan vaan on halunnut irtisanoa hakijan kanssa tekemänsä sopimuksen. Hakijan esittämä sähköpostiviesti vastaa sisällöltään Directa-nettivistoa.

Käräjäoikeus katsoo, että edellä esitetty selvitys ei riittävällä todennäköisyydellä osoita, että vastaaja olisi antanut edellä mainituille tahoille mitään varsinaista ohjeistusta siitä, miten niiden tulisi toimia tai mitä tietoja niiden tulisi omille jäsenilleen antaa. Lisäksi kaiken edellä esitetyn perusteella käräjäoikeus katsoo, että hakijan esittämä selvitys ei riittävällä todennäköisyydellä myöskään osoita sitä, että vastaajan edellä mainituille tahoille antama tieto olisi väärää, totuudenvastaista tai epäasiallista.

Hakijan muista väitteistä

Hakija on väittänyt joutuneensa käynnistämään turhia oikeudenkäyntejä niitä asiakasyrityksiä vastaan, jotka muun muassa vastaajan antamien tietojen perusteella ovat jättäneet palvelusopimuksen mukaiset laskut maksamatta. Hakija on vedonnut kahteen oikeudenkäyntiin, joissa vastaaja on myöntänyt hakijan saamisen oikeaksi. Vastaaja on esittänyt selvitystä toisen oikeudenkäynnin osalta. Tämä selvitys osoittaa, että hakijan asiakasyritys ei ollut saanut ohjetta laskun maksamatta jättämiseen vastaajalta, vaan muualta. Hakijan väitteillä Fonecta Oy:hyn liittyen ei ole merkitystä tässä asiassa.

Lopputulos

Hakija ei ole vaateensa tueksi esittänyt sellaista vastaajan toiminnan oikeudenvastaisuutta koskevaa todennäköisyysnäyttöä, joka olisi mahdollistanut OK 7:3:n soveltamisen.

PÄÄTÖSLAUSELMA

Hakemus on hylätty.
24.2.2009 annettu väliaikainen määräys raukeaa.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hovioikeuteen.

Sinikka Kurkinen
käräjätuomari

Käräjäoikeuden ratkaisuun tyytymätön voi hakea siihen muutosta hovioikeudelta.

Muutoksenhakumenettelyyn kuuluvat:

- tyytymättömyyden ilmoittaminen ja
- valittaminen.

Tyytymättömyyden ilmoittaminen

Käräjäoikeuden ratkaisuun on ilmoitettava tyytymättömyyttä **viikon kuluessa ratkaisun julistamisesta tai antamisesta**, toisin sanoen viimeistään seuraavalla viikolla ratkaisun julistamis- tai antamispäivää vastaavana viikonpäivänä. Ilmoitus on tehtävä suullisesti tai kirjallisesti asian ratkaisseelle käräjäoikeudelle tai tämän käräjäoikeuden kansliaan sen aukioloaikana.

Kanslian osoite ja aukioloaika ovat:

Helsingin käräjäoikeus
Porkkalankatu 13
PI 650
00181 HELSINKI

telekopio: 010 36 44271

sähköposti: helsinki.ko@oikeus.fi

aukioloaika: 8.00 - 16.15

Ilmoituksen voi tehdä henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse taikka telekopiona tai sähköpostina. Ilmoituksen lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Jos tyytymättömyyden ilmoitus myöhästyy, puhevalta on menetetty. Kirjeessä on mainittava lähettäjän postiosoite.

Vangittu tai vankeusrangaistusta tai muuntorangaistusta suorittava henkilö saa rikosasiassa ilmoittaa tyytymättömyyttä myös vankilan johtajalle. Jos tyytymättömyyden ilmoittamisen määräaika päättyy tällaisen henkilön ollessa oikeudenkäynnin tai vanginkuljetuksen vuoksi rangaistuslaitoksen ulkopuolella, hän saa ilmoittaa tyytymättömyyttä vankilaan saapumisen jälkeisenä päivänä.

Sotilasoikeudenkäyntiasioissa saadaan tyytymättömyys alioikeuden päätökseen ilmoittaa myös sen perusyksikön päällikölle tai sen joukko-osaston komentajalle, jossa tyytymättömyyden ilmoittaja on. Päävartiossa tai muuten sotilasviranomaisen valvonnan alaisena oleva saa tehdä tyytymättömyyden ilmoituksensa päävartion tai vastaavan päällikölle.

Tyytymättömyyden ilmoitus saadaan rajoittaa koskemaan osaa käräjäoikeuden ratkaisusta. Rajoitus on mainittava tyytymättömyyttä ilmoitettaessa.

Tyytymättömyyttä ilmoitettaessa on myös mainittava, millä tavalla asiassa laadittu toimituskirja, joka on tarpeen valitusta varten, toimitetaan ilmoittajalle.

Tyytymättömyyden ilmoitus saadaan peruuttaa tyytymättömyyden ilmoittamiselle säädetyn määräajan kuluessa. Peruutukseen on sovellettava, mitä tyytymättömyyden ilmoittamisesta on säädetty.

Valittaminen Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä päivää. Määräajan laskeminen alkaa käräjäoikeuden ratkaisun julistamis- tai antamispäivää seuraavasta päivästä. Valituskirjelmä toimitetaan edellä mainitun käräjäoikeuden kansliaan. Sotilasoikeudenkäyntiasioissa valituskirjelmä saadaan antaa myös sille sotilasviranomaiselle, joka lain nojalla on oikeutettu ottamaan vastaan tyytymättömyyden ilmoituksen.

Ohjeet valitusmenettelyä varten ovat käräjäoikeuden toimituskirjan liitteenä olevassa valitusosoituksessa.

Vastavalitus Valituksen johdosta valittajan vastapuoli voi tyytymättömyyttä ilmoittamatta valittaa osaltaan käräjäoikeuden ratkaisusta. Määräaika vastavalitusta varten on kaksi viikkoa valittajalle asetetun valitusmääräajan päätyttyä.

Määräajan pidentäminen Valittajan on valitusajan kuluessa pyydettävä uutta määräaika käräjäoikeuden kansliasta käräjäoikeudelle osoitetulla hakemuksella, jos muutosta ei ole voitu hakea määräajassa laillisen esteen tai muun hyväksyttävän syyn vuoksi. Sotilasoikeudenkäyntiasioissa hakemus saadaan antaa myös edellä mainitulle sotilasviranomaiselle.

Jos määräajassa toimitettu valitus on puutteellinen, hovioikeus voi kehottaa korjaamaan puutteen. Jos keho-

Valituksen täydentäminen tusta ei noudateta ja jos valitus on niin puutteellinen, ettei se kelpaa oikeudenkäynnin perustaksi hovioikeudessa, valitus jätetään tutkimatta.

Oikeusapu Oikeusapu on voimassa kaikissa oikeusasteissa, jotka käsittelevät asiaa. Käräjäoikeuskäsittelyä varten myönnetty oikeusapu on siten voimassa myös hovioikeudessa. Jos se, jolla ei ole oikeusapua, haluaa oikeusapua muutoksen hakemista varten, hänen on haettava sitä oikeusaputoimistolta suullisesti tai kirjallisesti. Hakemuslomakkeen saa oikeusaputoimistosta. Hovioikeudessa käsiteltävässä asiassa oikeusapua ei voida myöntää taannehtivasti koskemaan muutoksenhakua edeltäneitä toimenpiteitä, ellei hakija saata todennäköiseksi, että hän ei ole pätevistä syyistä hakenut oikeusapua aikaisemmin.

Oikeudenkäyntimaksut Valitusasian käsittelystä hovioikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu, joka on rikosasiassa 89 euroa ja muussa asiassa 179 euroa. Maksuvelvollinen on muutoksenhakija tai hänen sijaansa tullut.

Rikosasiassa oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos käräjäoikeuden ratkaisua muutetaan muutoksenhakijan eduksi. Oikeudenkäyntimaksua ei myöskään peritä siltä, jolle on myönnetty oikeusapua tai joka muulla laissa säädetyllä perusteella vapautuu maksuvelvollisuudesta.